

БАЊАЛУЧКИ
ЦЕНТАР ЗА ЉУДСКА ПРАВА

Ime propisa: Konvencija o zaštiti lica u odnosu na automatsku obradu ličnih podataka (prečišćen tekst sa ugrađenim Amandmanima)

Datum donošenja: 28. januar 1981. godine

Donosilac: Savjet Evrope

KONVENCIJA O ZAŠTITI LICA U ODNOSU NA AUTOMATSKU OBRADU LIČNIH PODATAKA

(Prečišćeni tekst sa ugrađenim Amandmanima)

UVOD

Države članice Saveta Evrope, potpisnice ove konvencije,

smatrajući da je cilj Saveta Evrope da što čvršće poveže svoje članice, posebno poštujući vladavinu prava, kao i ljudska prava i osnovne slobode,

smatrajući da je poželjno da se proširi zaštita osnovnih prava i sloboda pojedinaca, posebno pravo poštovanja privatnosti, s obzirom na sve intenzivniji prekogranični promet ličnih podataka koji su predmet automatske obrade,

istovremeno, ponovo potvrđujući njihovo angažovanje u korist slobode informisanja bez obzira na granice,

prihvatajući neophodnost da se pomire osnovne vrednosti poštovanja privatnosti i slobodna razmena informacija među narodima,

saglasile su se o sledećem:

Poglavlje I

OPŠTE ODREDBE

Član 1

Predmet i cilj

Cilj ove konvencije je da na teritoriji svake strane ugovornice garantuje svakom fizičkom licu, bez obzira na njegovu nacionalnu pripadnost ili na mesto stanovanja, poštovanje njegovih osnovnih prava i sloboda, a naročito njegovog prava na

privatnost kada je reč o automatskoj obradi njegovih ličnih podataka ("zaštita podataka").

Član 2

Definicije

Za svrhe ove konvencije:

(a) "lični podaci" označavaju svaku informaciju u vezi sa identifikovanim fizičkim licem ili licem koje se može identifikovati ("zainteresovano lice"),

(b) "automatizovana zbirka" označava svaku skupinu informacija koje su predmet automatske obrade,

(c) "automatska obrada" označava sledeće operacije koje se delimično ili u potpunosti obavljaju automatski: unošenje podataka, obrada tih podataka pomoću logičkih i/ili aritmetičkih operacija, unošenje izmena, njihovo brisanje, pronalaženje ili difuzija,

(d) "rukovalac zbirke" označava fizičko ili pravno lice, službu ili bilo koji drugi organ koji je prema nacionalnom zakonu nadležan da odlučuje koje bi kategorije ličnih podataka trebalo uneti i pomoću kojih operacija bi te podatke trebalo obraditi.

Član 3

Oblast primene

1. Strane ugovornice preuzimaju obavezu da primenjuju ovu konvenciju na zbirke i automatske obrade ličnih podataka u javnom i privatnom sektoru.

2. Svaka država ili Evropske zajednice mogu, u vreme potpisivanja ili prilikom deponovanja instrumenta ratifikacije, prihvatanja, odobrenja ili pristupanja, ili u nekom kasnijem periodu, dati obaveštenje putem izjave generalnom sekretaru Saveta Evrope:

a. da neće primenjivati Konvenciju na određene kategorije datoteka sa automatizovanim ličnim podacima čiji spisak će biti deponovan. Međutim, ovaj spisak ne sadrži kategorije datoteka sa automatski obrađenim podacima koji su predmet odredbi o zaštiti podataka domaćeg zakonodavstva. Pomenuti spisak će se menjati podnošenjem nove izjave u slučaju dodatnih kategorija datoteka sa

automatski obrađenim podacima koji su predmet odredbi o zaštiti podataka domaćeg zakonodavstva;

b. da će ovu konvenciju primenjivati i na podatke koji se odnose na grupe lica, udruženja, fondacije, kompanija, korporacija i drugih pravnih lica koja se direktno ili indirektno sastoje od pojedinaca bez obzira da li ista imaju pravni subjektivitet;

c. da će ovu konvenciju primenjivati i u slučaju datoteka sa ličnim podacima koji nisu automatski obrađeni.

3. Svaka država ili Evropske zajednice koje su proširile područje primene ove konvencije podnošenjem izjave iz tačke 2.b ili c. mogu dati obaveštenje u istoj izjavi da se takvo proširivanje odnosi na kategorije datoteka sa ličnim podacima čiji spisak će biti deponovan.

4. Svaka strana ugovornica koja je isključila neke kategorije automatizovanih zbirki sa ličnim podacima izjavom predviđenom u stavu 2. pod (a) ne može očekivati da će neka strana ugovornica koja ih nije isključila primeniti ovu konvenciju na te kategorije.

5. Takođe, strana ugovornica koja nije izvršila ni jedno ni drugo proširenje predviđeno u stavu 2. pod (b) i (c) ovog člana ne može izbeći primenu ove konvencije na ove tačke kada je reč o nekoj strani ugovornici koja je izvršila ta proširenja.

6. Izjave iz stava 2. postaju važeće od trenutka stupanja na snagu Konvencije u pogledu države ili Evropskih zajednica koje su iste podnele ukoliko su podnesene u vreme potpisivanja ili deponovanja instrumenta ratifikacije, prihvatanja, odobrenja ili pristupanja ili tri meseca od prijema od strane generalnog sekretara Saveta Evrope ukoliko su podnesene kasnije. Ove izjave se mogu povući, delimično ili u celosti, nakon što se o tome obavesti generalni sekretar Saveta Evrope. Povlačenje izjave stupa na snagu tri meseca od datuma prijema obaveštenja.

Poglavlje II
OSNOVNA NAČELA ZA ZAŠTITU PODATAKA

Član 4

Obaveze strana ugovornica

1. Svaka strana ugovornica preuzima, u okviru svog domaćeg zakonodavstva, neophodne mere kako bi osnovna načela u vezi sa zaštitom podataka naznačena u ovom poglavlju doista bila primenjena.
2. Te mere bi trebalo preduzeti najkasnije u trenutku stupanja na snagu ove konvencije za tu stranu ugovornicu.

Član 5

Kvalitet podataka

Lični podaci koji se automatski obrađuju:

- (a) lojalno se i zakonito dobijaju i obrađuju,
- (b) uneti su za tačno utvrđene i legitimne svrhe i ne koriste se nenamenski,
- (c) adekvatni su, relevantni i odgovarajućeg obima u odnosu na svrhe za koje su i uneti,
- (d) brižljivo su složeni i, kada je potrebno, blagovremeni,
- (d) pohranjeni su u obliku koji omogućuje identifikaciju zainteresovanih lica u periodu koji ne premašuje onaj neophodan period za svrhe za koje su i pohranjeni.

Član 6

Posebne kategorije podataka

Lični podaci u vezi sa rasnim poreklom, političkim opredeljenjem, verskim ubeđenjem ili nekom drugom vrstom ubeđenja, kao i lični podaci u vezi sa zdravstvenim stanjem ili seksualnim životom mogu se automatski obrađivati samo u slučaju da domaće zakonodavstvo za to predviđa odgovarajuće garancije. Isti je slučaj i sa ličnim podacima iz kaznene evidencije.

Član 7

Bezbednost podataka

Odgovarajuće bezbednosne mere preduzimaju se za zaštitu ličnih podataka pohranjenih u automatizovanim zbirkama od slučajnog ili neodobrenog uništenja ili od slučajnog gubitka, kao i od neodobrenog korišćenja, unošenja izmena ili difuzije.

Član 8

Dodatne mere zaštite subjekta podataka

Svako lice mora biti u mogućnosti:

(a) da bude obavešteno o postojanju automatizovane zbirke sa ličnim podacima, njenoj osnovnoj svrsi, kao i o identitetu i stalnoj adresi ili pak adresi sedišta firme u kojoj je zaposlen rukovalac zbirke,

(b) da dobija u razumnim intervalima i bez preteranih rokova ili troškova potvrdu o postojanju ili ne, u automatizovanoj zbirci ličnih podataka koji se na njega odnose, kao i da mu se ti podaci dostave u razumljivom obliku,

(c) da se, prema potrebi, izbori za ispravku tih podataka ili za njihovo brisanje kad su obrađeni protivno odredbama domaćeg zakonodavstva u kojim su sadržana osnovna načela propisana u čl. 5. i 6. ove konvencije,

(d) da može podneti žalbu u slučaju da nije dobio odgovor na zahtev da mu se potvrdi ili, po potrebi, dostavi, ispravi ili izbriše neki podatak kao što je to naznačeno pod (b) i (c) ovog člana.

Član 9

Izuzeci i ograničenja

1. Ne odobravaju se nikakvi izuzeci odredaba iz čl. 5, 6. i 8. ove konvencije, osim u granicama određenim u ovom članu.

2. Moguće je odstupiti od odredaba iz čl. 5, 6. i 8. ove konvencije kad takvo odstupanje, predviđeno zakonom odnosno strane ugovornice, predstavlja neophodnu meru u jednom demokratskom društvu:

(a) za zaštitu bezbednosti jedne države, za javnu bezbednost, za monetarne interese države ili za suzbijanje krivičnih dela;

(b) za zaštitu subjekta podataka i prava i sloboda drugih.

3. Ograničenja u vezi sa ostvarivanjem prava naznačenih u članu 8. pod (b), (c) i (d) mogu biti predviđena zakonom za automatizovane zbirke sa ličnim podacima koje se koriste u statistici ili u naučnoistraživačkom radu, kad rizik od povređivanja privatnosti zainteresovanog lica očigledno ne postoji.

Član 10

Sankcije i pravna sredstva

Svaka strana ugovornica preuzima obavezu da ustanovi odgovarajuće sankcije i pravna sredstva protiv kršenja odredaba iz internog prava kojima se primenjuju osnovna načela zaštite podataka naznačena u ovom poglavlju.

Član 11

Šira zaštita

Nijedna odredba iz ovog poglavlja ne može se protumačiti kao ograničavajuća ili kao da onemogućava svaku stranu ugovornicu da subjektu podataka odobri širu zaštitu od one predviđene u ovoj konvenciji.

Poglavlje III

PREKOGRANIČNA RAZMENA INFORMACIJA

Član 12

Prekogranična razmena ličnih podataka i domaće zakonodavstvo

1. Sledeće odredbe se primenjuju na protok preko nacionalnih granica, bez obzira na medijume koji se koriste, ličnih podataka koji su automatski obrađeni ili sakupljeni radi takve obrade.

2. Jedna strana ugovornica ne može, samo radi zaštite privatnosti, da zabrani ili da uslovi izdavanje nekakve specijalne dozvole, prekogranični protok ličnih podataka na teritoriju neke druge strane ugovornice.

3. Međutim, svaka strana ugovornica ima mogućnost da odstupi od odredbe iz stava 2, i to:

(a) ako u njenom zakonodavstvu postoje posebni propisi za neke kategorije ličnih podataka ili automatizovanih zbirki sa ličnim podacima, zbog karaktera tih podataka ili zbirki, osim u slučaju da je u propisima druge strane ugovornice istovetna zaštita već predviđena;

(b) kad se protok vrši sa njene teritorije na teritoriju neke države koja nije potpisnica Konvencije posredstvom neke druge strane ugovornice radi obezbeđenja da se takav protok vrši mimo zakonodavstva te strane ugovornice, kao što je naznačeno na početku ovog stava.

Poglavlje IV MEĐUSOBNA POMOĆ

Član 13

Saradnja među stranama ugovornicama

1. Strane ugovornice preduzimaju obavezu da se međusobno potpomažu prilikom sprovođenja ove konvencije.

2. U tu svrhu:

(a) svaka strana ugovornica određuje jedan ili više nadležnih organa čiji naziv i adresu dostavlja generalnom sekretaru Saveta Evrope,

(b) svaka strana ugovornica koja je odredila više organa naznačava u saopštenju pomenutom u prethodnom stavu vrstu nadležnosti tih organa.

3. Nadležni organ koji odredi jedna od strana ugovornica, na zahtev nadležnog organa koji odredi neka druga strana ugovornica:

(a) dostavljaće informacije o svom pravnom sistemu i administrativnoj praksi u oblasti zaštite podataka;

(b) preduzeće, u skladu sa svojim domaćim zakonodavstvom, u svrhu zaštite privatnosti, sve potrebne mere radi dostavljanja pravih informacija koje se odnose na specifičnosti automatske obrade koja se koristi na njenoj teritoriji, s izuzetkom ličnih podataka koji se na taj način obrađuju.

Član 14

Pomoć koja se pruža subjektu podataka koji živi u inostranstvu

1. Svaka strana ugovornica može pomoći svakom licu čije je mesto prebivališta u inostranstvu radi ostvarenja prava predviđenih njenim domaćim zakonodavstvom, poštujući principe iz člana 8. ove konvencije.
2. U slučaju da takvo lice živi na teritoriji neke druge strane ugovornice, njemu se mora pružiti mogućnost da podnese svoj zahtev posredstvom nadležnog organa koga je odredila pomenuta strana ugovornica.
3. Zahtev za pružanje pomoći mora da sadrži neophodne naznake, naročito u vezi sa:
 - (a) imenom, adresom i svim ostalim važnim elementima za identifikaciju lica koje podnosi zahtev,
 - (b) automatizovanom zbirkom sa ličnim podacima na koju se zahtev i odnosi ili pak na rukovaoca zbirke,
 - (c) svrhom zahteva.

Član 15

Garancije u vezi sa pomoći koju pružaju određeni nadležni organi

1. Nadležni organ koji odredi jedna strana ugovornica koji je dobio informacije od nadležnog organa koga je odredila druga strana ugovornica, bilo kao potpora zahtevu za dobijanje pomoći, bilo kao odgovor na zahtev za dobijanje pomoći koji je sam formulisao, moći će te informacije koristiti samo u svrhe koje su određene u zahtevu za dobijanje pomoći.
2. Svaka strana ugovornica staraće se o tome da lica koja pripadaju nadležnom organu ili deluju u njegovo ime budu u obavezi čuvanja tajnosti ili poverljivosti podataka.
3. Ni u kom slučaju određenom nadležnom organu neće biti dozvoljeno da na osnovu člana 14. stav 2. podnese zahtev za dobijanje pomoći u ime zainteresovanog lica koje živi u inostranstvu, i to na svoju ličnu inicijativu i bez izričite saglasnosti tog lica.

Član 16

Odbijanje zahteva za dobijanje pomoći

Određeni nadležni organ, kome je na osnovu čl. 13. i 14. ove konvencije upućen zahtev za dobijanje pomoći, može da ga odbije u slučaju:

- (a) da je zahtev nespojiv s nadležnostima, iz oblasti zaštite podataka, nadležnih organa osposobljenih da ga ispune;
- (b) da zahtev nije u skladu s odredbama ove konvencije;
- (c) da je ispunjenje ovog zahteva nespojivo sa suverenošću, bezbednošću ili javnim poretkom strane ugovornice koja ga je imenovala ili pak s osnovnim pravima i slobodama lica koja su pod jurisdikcijom pomenute strane ugovornice.

Član 17

Troškovi i procedura pružanja pomoći

1. Međusobna pomoć koju strane ugovornice među sobom odobravaju na osnovu člana 13, kao i pomoć koju pružaju zainteresovanim licima sa mestom boravka u inostranstvu na osnovu člana 14, ne daju pravo na naknadu troškova i drugih dažbina osim onih koji su vezani za stručnjake i prevodioce. Ti troškovi i dažbine idu na teret strane ugovornice koja je odredila nadležni organ koji je sačinio zahtev za dobijanje pomoći.
2. Zainteresovano lice mora da plati, u vezi s merama koje su za njen račun preduzete na teritoriji neke druge strane ugovornice, samo one troškove i dažbine koje se naplaćuju od lica sa stalnim mestom boravka na teritoriji pomenute strane ugovornice.
3. Ostale modalitete u vezi sa pružanjem pomoći, posebno kada je reč o formama i procedurama, kao i o jezicima kojim će se koristiti neposredno, odrediće zainteresovana strana ugovornica.

Poglavlje V
SAVETODAVNI KOMITET

Član 18

Sastav Komiteta

1. Savetodavni komitet se formira po stupanju na snagu ove konvencije.
2. Svaka strana ugovornica imenuje po jednog predstavnika i njegovog zamenika u taj komitet. Svaka država članica Saveta Evrope koja nije strana ugovornica potpisnica ove konvencije ima pravo da je u Komitetu predstavlja jedan posmatrač.
3. Savetodavni komitet može, odlukom koja je doneta jednoglasno, da pozove svaku državu nečanicu Saveta Evrope, a koja nije strana ugovornica potpisnica ove konvencije da kao svog predstavnika na jednu od njegovih sednica pošalje jednog posmatrača.

Član 19

Funkcije Komiteta

Savetodavni komitet:

- (a) može da daje predloge kako bi olakšao ili poboljšao primenu ove konvencije,
- (b) može da predlaže amandmane na ovu konvenciju, i to u skladu sa članom 21,
- (c) može da formuliše svoje mišljenje o svakom predlogu amandmana na ovu konvenciju koji će mu biti dostavljen u skladu sa članom 21. stav 3,
- (d) može, na zahtev jedne strane ugovornice, dati svoje mišljenje o svakom pitanju u vezi s primenom ove konvencije.

Član 20

Procedura

1. Savetodavni komitet saziva generalni sekretar Saveta Evrope. Prva sednica će se održati u prvih dvanaest meseci nakon stupanja na snagu ove konvencije. Nakon toga on se sastaje barem jednom svake dve godine i uvek kada trećina predstavnika različitih strana zahteva njegovo sazivanje.

2. Većina predstavnika različitih strana ugovornica čini neophodan kvorum za održavanje sastanka Savetodavnog komiteta.
3. Svaka strana ugovornica ima pravo glasa. Svaka država potpisnica Konvencije ima jedan glas. U pogledu pitanja iz njihove nadležnosti Evropske zajednice koriste njihovo pravo da glasaju i imaju pravo na onoliko glasova koliko ima država članica koje su potpisnice Konvencije koje su svoje nadležnosti prenele Evropskim zajednicama u odnosnoj oblasti. U tom slučaju te države članice zajednica ne glasaju, a druge države članice mogu glasati. Evropske zajednice ne glasaju kada je u pitanju oblast koja ne potpada pod njihovu nadležnost.
4. Nakon svakog održanog sastanka Savetodavni komitet podnosi Ministarskom komitetu Saveta Evrope izveštaj o radu i o funkcionisanju Konvencije.
5. Osim odredaba ove konvencije, Savetodavni komitet donosi i svoj interni pravilnik.

Poglavlje VI AMANDMANI

Član 21

Amandmani

1. Amandmane na ovu konvenciju mogu da predlože neka strana ugovornica, Ministarski komitet Saveta Evrope ili Savetodavni komitet.
2. Svaki predlog za izmene i dopune generalni sekretar Saveta Evrope dostavlja državama članicama Saveta Evrope, Evropskim zajednicama i svakoj državi koja nije članica a koja je pristupila ili je pozvana da pristupi Konvenciji u skladu s odredbama člana 23.
3. Osim toga, svaki amandman koji predloži neka strana ugovornica ili Ministarski komitet dostavlja se Savetodavnom komitetu, koji svoje mišljenje o predloženom amandmanu dostavlja Ministarskom komitetu.
4. Ministarski komitet razmatra predloženi amandman i svako mišljenje koje je Savetodavni komitet dostavio na predloženi amandman.
5. Tekst svakog amandmana koji je odobrio Ministarski savet u skladu sa stavom 4. ovog člana dostavlja se svim stranama ugovornicama na usvajanje.

6. Svaki amandman koji je odobren u skladu sa stavom 4. ovog člana stupiće na snagu tridesetog dana nakon što sve strane ugovornice obaveste generalnog sekretara da su ga prihvatile.

Poglavlje VII
ZAVRŠNE ODREDBE

Član 22

Stupanje na snagu

1. Ovu konvenciju mogu potpisati države članice Saveta Evrope. Ona će morati da bude ratifikovana, prihvaćena ili odobrena. Ratifikacioni instrumenti, kao i instrumenti prihvatanja ili odobravanja biće deponovani kod generalnog sekretara Saveta Evrope.
2. Ova konvencija će stupiti na snagu prvog dana u mesecu po isteku tromesečnog perioda nakon datuma kad je pet država članica Saveta Evrope izrazilo svoju saglasnost da pristupe Konvenciji u skladu sa odredbama iz stava 1.
3. Za svaku državu članicu koja naknadno izrazi želju za pristupanjem Konvencija će stupiti na snagu prvog dana u mesecu po isteku tri meseca nakon datuma deponovanja instrumenata za ratifikaciju, prihvatanje ili odobravanje.

Član 23

Pristupanje od strane država nečlanica ili Evropskih zajednica

1. Posle stupanja na snagu ove konvencije, Komitet ministara Saveta Evrope može pozvati svaku državu koja nije članica Saveta Evrope da pristupi Konvenciji na osnovu odluke donete većinom prema članu 20. d i Statuta Saveta Evrope i jednoglasnim glasanjem od strane predstavnika ugovornih strana koje su članice Komiteta.
2. Evropske zajednice mogu pristupiti Konvenciji.
3. U odnosu na svaku državu koja pristupa ili Evropske zajednice prilikom pristupanja, Konvencija stupa na snagu prvog dana u mesecu nakon isteka tromesečnog perioda od datuma deponovanja instrumenta o pristupanju kod generalnog sekretara Saveta Evrope.

Član 24

Teritorijalna klauzula

1. Svaka država ili Evropske zajednice mogu, u vreme potpisivanja ili prilikom deponovanja instrumenta ratifikacije, prihvatanja, odobrenja ili pristupanja, navesti teritoriju ili teritorije na koje će se primenjivati Konvencija.

2. Svaka država ili Evropske zajednice mogu u kasnijem periodu na osnovu izjave upućene generalnom sekretaru Saveta Evrope, proširiti primenu ove konvencije na svaku drugu teritoriju navedenu u izjavi. U odnosu na tu teritoriju Konvencija stupa na snagu prvog dana u mesecu nakon isteka tromesečnog perioda od dana prijema izjave od strane generalnog sekretara.

Član 25

Rezerve

Ovom konvencijom nisu predviđene rezerve.

Član 26

Otkaz

1. Svaka strana ugovornica može, u svakom trenutku, da otkáže ovu konvenciju notifikacijom generalnom sekretaru Saveta Evrope.

2. Otkaz će stupiti na snagu prvog dana u mesecu po isteku perioda od šest meseci nakon datuma kad je generalni sekretar primio notifikaciju.

Član 27

Obaveštenja

Generalni sekretar Saveta Evrope obaveštava države članice Saveta Evrope, Evropske zajednice i svaku državu koja je pristupila ovoj konvenciji o sledećem:

a. svakom potpisivanju;

b. deponovanju svakog instrumenta ratifikacije, prihvatanja, odobrenja ili pristupanja;

БАЊАЛУЧКИ
ЦЕНТАР ЗА ЉУДСКА ПРАВА

c. svakom datumu stupanja na snagu Konvencije u skladu s članovima 22, 23. i 24;

d. svakom drugom aktu, obaveštenju ili informaciji koji se odnosi na ovu konvenciju.

Potvrđujući navedeno, potpisnici za to propisno ovlašćeni potpisuju ovu konvenciju.

Sačinjeno u Strazburu, 28. januara 1981. godine, na francuskom i engleskom jeziku, s tim da su oba teksta podjednako punovažna, u po jednom primerku, koji će se deponovati u arhive Saveta Evrope. Generalni sekretar će dostaviti overene kopije ove konvencije svakoj državi članici Saveta Evrope i svakoj državi koja je pozvana da pristupi Konvenciji.